

การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
หนองบัวลำภู เขต 2

**ADMINISTRATION OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER NONG
BUA LAMPHU PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2**

พระมหาทักษ์ศักดิ์ ปญญาวุฑโฒ (บุญชัย)

นักศึกษาศาสาพุทธบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เลย

Pramaha Raksak Panyawutto (Boonchai)

Mahachulalongkorn Buddhist University, Loei Religious College

Corresponding Author E-mail: Raksak.1530@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน และที่ตั้งโรงเรียน ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2 จำนวนทั้งหมด 1,080 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 285 คน ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Sampling) ด้วยการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัย สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วย One - Way ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า

1. การเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ไม่แตกต่างกัน
2. การเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 2 จำแนกตามที่ตั้งโรงเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การบริหารโรงเรียน; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2;

Abstract

The objective of the research, titled 'The administration of school administrators under The Nong Bua Lamphu Primary Educational Service Area Office 2', was to compare the administration of school administrators under Nong Bua Lamphu Primary Educational Service

Area Office 2, classified by size and location. The population of the research was a total of 1,080 administrators and teachers in the schools under Nong Bua Lamphu Primary Educational Service Area Office 2; the 285 research samples were selected through Krejcie and Morgan sampling table, based on the stratified sampling and simple random sampling approaches. The tool used for data collection was a questionnaire. The statistics used for data analysis consisted of frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and one-way analysis of variance (ANOVA) for hypothetical test.

The research findings were as follows:

1. The comparison of the administration of school administrators under Nong Bua Lamphu Primary Educational Service Area Office 2, classified by school size, was found indifferent.

2. The comparison of the administration of school administrators under Nong Bua Lamphu Primary Educational Service Area Office 2, classified by location, was found to be different at a statistically significant level of .01.

Keywords: School Administration; Nong Bua Lamphu Primary Educational Area Office 2;

บทนำ

นับตั้งแต่การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 เป็นต้นมาเกิดผลกระทบต่อสังคมทุกภาคส่วนรวมทั้งผลกระทบด้านการศึกษาด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ดังที่ จักรกฤษณ์ โปตาพล (2563: 9 มิถุนายน) ได้กล่าวว่า ด้านการศึกษาได้มีการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนโดยมีสิ่งที่คุณเคยได้ยิน แต่ไม่ค่อยรู้จัก นั่นคือ รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ได้เป็นที่รู้จักมากขึ้น จากการปรับเปลี่ยดังกล่าว ถือว่าเป็นความท้าทายของผู้บริหารสถานศึกษาในการก้าวข้ามสู่การเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 และการศึกษา 4.0 อย่างเต็มรูปแบบ ความท้าทายในการบริหารองค์การ คือ การนำพหุองค์การก้าวสู่องค์การสมัยใหม่เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โดยยกระดับความท้าทายในการตั้งเป้าหมายขององค์การที่จะกำหนดอนาคตที่อาจไม่แน่นอนด้วยนวัตกรรมการบริหารที่หลากหลายทางเลือกด้วยจินตนาการและความยืดหยุ่น ถือว่าเป็นเรื่องที่ทำาและทดสอบศักยภาพผู้นำองค์การอย่างยิ่ง (จักรกฤษณ์ โปตาพล: 2564: 35 – 36)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 เป็นเขตพื้นที่การศึกษาขนาดเล็กประกอบด้วย 3 อำเภอ คือ อำเภอนากลาง อำเภอสุวรรณคูหา อำเภอนาวัง โดยมีที่ตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอยู่ที่อำเภอนากลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 มีโรงเรียนในสังกัดทั้งหมด 105 โรงเรียน ผลการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามยุทธศาสตร์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 มีผลการประเมินระดับคุณภาพ พอใช้ มีบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานไม่เพียงพอจึงจำเป็นต้องปรับกระบวนการขั้นตอนในการบริหารจัดการศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับในการบริหารจัดการศึกษาทุกมิติ ตั้งแต่ระดับสถานศึกษา ระดับศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา และระดับเขตพื้นที่ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2, 2563: 10 – 11)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการศึกษาการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2

วัตถุประสงค์การวิจัย

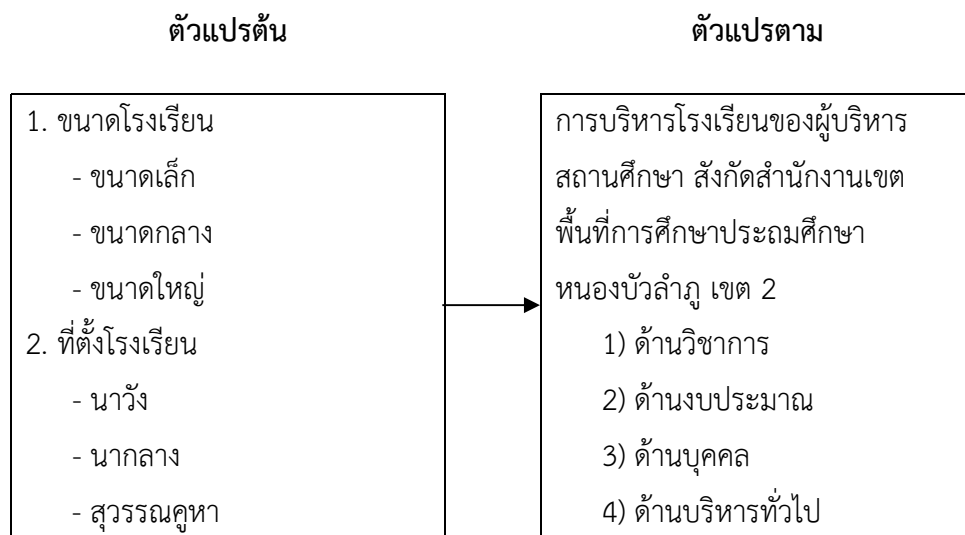
เพื่อเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน และที่ตั้งโรงเรียน

สมมุติฐานการวิจัย

1. ครูผู้สอนที่สังกัดโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 2 แตกต่างกัน
2. ครูผู้สอนที่สังกัดโรงเรียนในที่ตั้งโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 2 แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 2 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการดำเนินการวิจัย เรื่องการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2 จำนวนทั้งหมด 1,080 คน จำแนกตามอำเภอ แบ่งเป็น 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอนาวัง จำนวน 191 คน อำเภอนากลาง จำนวน 457 คน และ อำเภอสุวรรณคูหา จำนวน 432 คน

กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยตาราง Krejcie and Morgan ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 285 คน ทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ โดยยึดตามที่ตั้งโรงเรียน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่ตั้งโรงเรียน	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
อำเภอนาวัง	191	50
อำเภอนากลาง	457	121
อำเภอสุวรรณคูหา	432	114
รวม	1,080	285

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยยึดตามโรงเรียน เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้ครอบคลุม หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Sampling) ด้วยการจับสลาก เพื่อระบุผู้ให้ข้อมูล

เครื่องมือการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิดทฤษฎีที่ได้ทบทวนเอกสารการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 2 และดำเนินการสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ดำเนินการวิจัย และเครื่องมือที่ใช้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Check list) สอบถามเกี่ยวกับขนาดโรงเรียน และที่ตั้งโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 2 ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคคล และด้านบริหารทั่วไป โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert มี 5 ระดับ ซึ่งมีความหมายดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง การบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับดีเยี่ยม
- 4 หมายถึง การบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับดีมาก
- 3 หมายถึง การบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับดี
- 2 หมายถึง การบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับพอใช้
- 1 หมายถึง การบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open end)

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่นิยมใช้ทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าความถี่ แล้วสรุปออกมาเป็นคำร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 เพื่อหาค่าเฉลี่ยเพื่อหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทำการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์ ดังนี้ (วนิดา วาติเจริญ, รังสรรค์ เลิศในสัตย์, และสมบัติ ทิฆมทรัพย์, 2560: 315)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ดี

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์พอใช้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมุติฐานด้วย one-way ANOVA

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อมูลพื้นฐานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 285 คน มีรายละเอียดดังนี้

1. การเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การบริหารโรงเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	.094	2	.047	.199	.820
	ภายในกลุ่ม	66.201	282	.235		
	รวม	66.295	284			

การบริหารโรงเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ด้านงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	.707	2	.354	1.760	.174
	ภายในกลุ่ม	56.648	282	.201		
	รวม	57.355	284			
ด้านบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	.464	2	.232	1.110	.331
	ภายในกลุ่ม	58.925	282	.209		
	รวม	59.389	284			
ด้านบริหารทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	.492	2	.246	1.148	.319
	ภายในกลุ่ม	60.467	282	.214		
	รวม	60.959	284			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.348	2	.174	1.017	.363
	ภายในกลุ่ม	48.172	282	.171		
	รวม	48.519	284			

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

2. การเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 จำแนกตามที่ตั้งโรงเรียน

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 จำแนกตามที่ตั้งโรงเรียน

การบริหารโรงเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	3.073	2	1.536	6.853**	0.00
	ภายในกลุ่ม	63.222	282	.224		
	รวม	66.295	284			
ด้านงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	3.652	2	1.826	9.589**	0.00
	ภายในกลุ่ม	53.703	282	.190		
	รวม	57.355	284			

ด้านบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	2.380	2	1.190	5.886**	0.00
	ภายในกลุ่ม	57.009	282	.202		
	รวม	59.389	284			
ด้านบริหารทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2.899	2	1.450	7.041**	0.00
	ภายในกลุ่ม	58.060	282	.206		
	รวม	60.959	284			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2.927	2	1.464	9.053**	0.00
	ภายในกลุ่ม	45.592	282	.162		
	รวม	48.519	284			

จากตารางที่ 3 พบว่า การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 จำแนกตามที่ตั้งโรงเรียน โดยภาพรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD (Fisher's Least-Significant Different) ดังปรากฏในตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ LSD (Fisher's Least-Significant Different) การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 จำแนกตามที่ตั้งโรงเรียน โดยรวม

การบริหารโรงเรียนของผู้บริหาร สถานศึกษา	นางัว ($\bar{X}=4.47$)	นากลาง ($\bar{X}=4.61$)	สุวรรณคูหา ($\bar{X}=4.72$)
อำเภอนางัว ($\bar{X}=4.47$)	-	0.14**	0.25**
อำเภอนากลาง ($\bar{X}=4.61$)		-	0.11
อำเภอสุวรรณคูหา ($\bar{X}=4.72$)			-

จากตารางที่ 4 พบว่า การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 จำแนกตามที่ตั้งโรงเรียนมีความแตกต่างกันทุกคู่ โดยครูที่สังกัดโรงเรียนในอำเภอนางัวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 แตกต่างจากครูที่สังกัดโรงเรียนอำเภอนากลาง และอำเภอ

สุวรรณคูหาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูสังกัดโรงเรียนในอำเภอสุวรรณคูหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูสังกัดโรงเรียนในอำเภอนากลาง และอำเภอนาวังตามลำดับ

การอภิปรายผล

จากการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในปัจจุบันอยู่ในภาวะการศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลงในยุคการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 เป็นเรื่องใหม่สำหรับการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารที่จะนำพาองค์กรผ่านพ้น โดยอาศัยการเรียนการสอนแบบออนไลน์เป็นหลัก จากที่เคยจัดการเรียนการสอนเฉพาะแบบ On – site นโยบายต่าง ๆ ได้ถูกกำหนดมาจากกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานมากกว่าจะเกิดจากการพัฒนางานแบบตกลึก ด้านนโยบายของผู้บริหารโรงเรียนโดยตรง สอดคล้องกับกาญจนา ศิลา (2556: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางเขน (เครือข่ายที่ 19) ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน

2. การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 จำแนกตามที่ตั้งโรงเรียน โดยภาพรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD (Fisher's Least- Significant Different) การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 จำแนกตามที่ตั้งโรงเรียน โดยรวม ความแตกต่างกันทุกคู่ โดยครูที่สังกัดโรงเรียนในอำเภอนาวังมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 2 แตกต่างจากครูที่สังกัดโรงเรียนอำเภอนากลาง และอำเภอสุวรรณคูหาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูสังกัดโรงเรียนในอำเภอสุวรรณคูหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูสังกัดโรงเรียนในอำเภอนากลาง และอำเภอนาวังตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาระหว่างชุมชนใหญ่ กับชุมชนเล็ก หรือชุมชนเมืองกับชุมชนชนบท สอดคล้องกับ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี OECD (2019, April 11) ที่กล่าวว่า โดยทั่วไปโรงเรียนในชนบทกับโรงเรียนในเมืองยังมีความแตกต่างกันมาก แม้ในประเทศสมาชิก OECD โรงเรียนในชนบทยังคงมีภูมิทัศน์ทางการศึกษาแตกต่างกันซึ่งหลายโรงเรียนยังเป็นโรงเรียนที่มีนักเรียนหลายระดับชั้นอยู่ในห้องเรียนเดียวกันมีครูคนเดียวสอนซึ่งดูแลนักเรียนที่มีหลายวัยและหลายความสามารถ ไปจนถึงโรงเรียนที่มีหลายระดับชั้น มีหลายห้องเรียนต่อระดับชั้น มีครูหลายคน และมีโอกาสทางการเรียนที่หลากหลาย

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ซึ่งมีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ควรมีการพัฒนาการบริหารในสถานการณวิฤตของผู้บริหารสถานศึกษา
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสื่อสารกับครูผู้สอนในการดำเนินงานต่าง ๆ ควรจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงที่เป็นรูปธรรม
- 3) ผู้บริหารควมเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนร่วมวางแผน และสะท้อนปัญหาการบริหารงานของโรงเรียน
- 4) ผู้บริหารควรสร้างเครือข่ายการพัฒนาาร่วมกับชุมชน ทั้งด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอนาวัง จังหวัดหนองบัวลำภู
- 2) ควรมีการศึกษารูปแบบการพัฒนาการบริหารในสถานการณวิฤตของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2

องค์ความรู้ที่ได้

1. การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน
2. การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 จำแนกตามที่ตั้งโรงเรียน โดยภาพรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD (Fisher's Least- Significant Different) การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 จำแนกตามที่ตั้งโรงเรียน โดยรวม ความแตกต่างกันทุกคู่ โดยครูที่สังกัดโรงเรียนในอำเภอนาวังมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 แตกต่างจากครูที่สังกัดโรงเรียนอำเภอนากลาง และอำเภอสวรรคคูหาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูสังกัดโรงเรียนในอำเภอสวรรคคูหา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูสังกัดโรงเรียนในอำเภอนากลาง และอำเภอนาวังตามลำดับ

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา ศีลา. (2556). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางเขน (เครือข่ายที่ 19)*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหาร การศึกษา). กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จักรกฤษณ์ โปตาพล. (2563: 9 มิถุนายน). การจัดการเรียนรู้ออนไลน์: วิธีที่เป็นไปทางการศึกษา. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565 แหล่งข้อมูล <https://slc.mbu.ac.th/article/28181/การจัดการเรียนรู้ออนไลน์/>
- จักรกฤษณ์ โปตาพล. (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์: ผู้นำในยุค Disruptive. *วารสารวิจัยศรีล้านช้าง*. 1(3), 33-44. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565 แหล่งข้อมูล <https://ojs.mbuslc.ac.th/index.php/srj/article/view/53>
- วนิดา วาดีเจริญ รังสรรค์ เลิศในสัตย์ และสมบัติ ทิมทรัพย์. (2560). *ระเบียบวิธีวิจัยจากแนวคิดทฤษฎีสู่ภาคปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน).
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2. (2563). *รายงานผลการจัดการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562*. หนองบัวลำภู: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2.
- OECD. (2019). 'Does attending a rural school make a difference in how and what you learn?', PISA in Focus, No. 94, OECD Publishing, Paris. *Online*. Retrieved on February 1, 2022. From <https://doi.org/10.1787/d076ecc3-en>, Retrieved April 11, 2019.